Dosarul nr.2-24014101-05-3a-13102025

Judecătoria Comrat, sediul Central
Judecător: Hrapacov V.

D E C I Z I E
în numele Legii

07 iulie 2026 municipiul Cahul

Completul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Sud
în componența:
președintele completului, judecător Bancov Evgheni,
judecătorii Gorlenco Inga, Scripcenco Andrei,
cu grefierul Radionova Oxana,

cu participarea: reprezentantului apelantului Consiliul sătesc Gaidar – Cebotari Ivan, avocatului Jecov Nicolai, interpretului Moldovanu Liudmila,

judecând în ședință publică, în ordine de apel, cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat către Consiliul sătesc Gaidar, Primarul s. Gaidar privind anularea, ca fiind ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite, a următoarelor decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor d angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”, *la cererea de apel depusă de către Consiliul sătesc Gaidar și Primarul satului Gaidar* împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Central, din 21 februarie 2025,-

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei:

La data de 05 februarie 2024 Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat s-a adresat în instanța de judecată cu *acțiune în contencios administrativ* către Consiliul sătesc Gaidar, Primarul satului Gaidar privind anularea, ca fiind ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite, a următoarelor decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

În motivarea acțiunii date fiind invocat că, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat RM, în conformitate cu art.61-64 Legii RM nr.436 din 28.12.06 privind administrația publică locală, exercitând controlul, sub aspectul legalității actelor administrative emise de autoritatea administrației publice locale s. Gaidar, precum şi în baza sesizărilor consilierilor consiliului local Gaidar depuse în adresa oficiului: Popaz Z., Cebotari F., Arnaut S. şi Cîvîrjic M., înregistrate cu nr.1306-01/02 din 03.01.2023 şi sesizarea CEC-ului RM nr.8/4181 din 26.01.2024, a constatat abaterea de la legislația în vigoare de către Consiliul local Gaidar în privința următoarelor acte administrative, adoptate în ședința din 20.12.23: - decizia nr.12/2 Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor; - decizia nr.12/3 Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate şi aprobarea componenței acestora; decizia nr.12/12 Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023; - decizia nr.12/17 Cu privire la aprobarea cornisiei de licitație pentru anul 2024; - decizia nr.12/20 Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024; decizia nr.12/21 Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023; decizia nr.12/22 Cu privire la organizarea şi desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului; decizia nr.12/23 Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali; - decizia nr.12/24 Cu privire la ridicarea mar datelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar; - decizia nr.12/25.1 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; decizia nr.12/25.2 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; decizia nr.12/25.3 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; decizia nr.12/25.4 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; decizia nr.12/25.5 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite;

decizia nr.12/25.6 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; decizia nr.12/25.7 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; - decizia nr.12/25.8 Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică; - decizia nr.12/25.9 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; - decizia nr.12/25.10 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; - decizia nr.12/25.11 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; - decizia nr.12/25.12 Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite; decizia nr.12/25.18 Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024.

Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat menționează că, în adresa consiliului local Gaidar a fost expediată sesizare de ilegalitate nr.1304OT5-34 din 31.01.24 cu privire la anularea actelor administrative nr.12/2 şi nr.12/25 inclusiv, adoptate în ședința din 20.12.23 ca ilegale, în fond, fiind emise în încălcarea legii și procedurii stabilite. Însă, sesizare de ilegalitate a rămas fără răspuns şi nu a fost examinată în ședința consiliului s. Gaidar. Astfel, Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat, reieșind din activitatea sa funcțională a ajuns la concluzie că, actele administrative menționate supra, adoptate din 20.12.2023 sunt ilegale şi necesită anularea. Așa cum, la data de 20 decembrie 2023 a avut loc ședința consiliului local s. Gaidar. În ordinea de zi au fost incluse 25 de întrebări, din care 16 legate cu buget. În cadrul studierii tuturor sesizărilor, adresate oficiului, a fost constatat că, la data de 14.12.2023 de către primăria s. Gaidar a fost creată o comisie consultativă bugetară temporară, fapt confirmat prin procesul-verbal nr.1, la care au fost examinate doar 16 întrebări legate cu buget.

Astfel, Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat a invocat și faptul că, în programul ”REGISTRU” în baza actelor administrative contestate supra de către secretara consiliului a fost introdus proces-verbal nr.1 al comisiei consultative bugetare temporare din 14.12.2023, care au fost create prin dispoziția primarului s. Gaidar nr.136-0 din 14.12023, şi nu proces-verbal comisiei consultative de specialitate.

Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat a ajuns la concluzia că, actele administrative din 20.12.2023 au fost adoptate în încălcarea prevederilor Legii RM nr.436 din 28.12.06 privind administrația publică locală şi Legii nr.457 din 14.11.200 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea şi funcționarea consiliilor locale şi raionale, unde chestiunile pe ordinea de zi din data de 20.12.23 urmau a fi examinate de comisiile de specialitate, completul cărora urma a fi aprobat în conformitate cu prevederile lit. c), alin.(3^1) art.13 Legii RM nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală.

La fel, fiind indicat că, chestiunea privind formarea comisiilor consultative de specialitate şi componenței sale a fost examinată la 20.12.2023, reieșind din cele menționate supra rezultă că, din cauza lipsei proceselor-verbale ale ședințelor comisiilor de specialitate respective, toate actele administrative menționate mai sus, adoptate la 20.12.2023, sunt ilegale şi au fost emise cu încălcarea legislației în vigoare. Suplimentar reclamantul a menționat cu privire la actul administrativ ilegal, adoptat de consiliul Gaidar nr.12/24 din 20.12.23.

Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar următoarele că, reieșind din nota informativă nr.22 din 18.01.2024, prezentată în adresa CEC RM de către secretara consiliului rezultă că, la data de 17.11.2023 a avut loc prima ședință de organizare a consiliului, iar a doua şi a treia ședință, programate pentru data de 22.11.2023 și, respectiv, 27.11.2023, nu a avut loc din lipsă de cvorum, fapt confirmat de actele privind ședințele neconstituite.

Prin urmare, aceste ședințe nu au fost desfășurate, deoarece, conform legii, caracterul deliberativ al ședinței presupune prezența fizică a consilierilor, care este obligatorie. Respectiv,

decizia menționată supra a fost adoptată în încălcarea prevederilor lit. a), alin. (2) Legii RM nr.768 privind statutul alesului local, precum şi lit. a) art.28 şi art.29 Regulamentului cu privire la procedura de confirmare a legalității alegerilor, validarea şi atribuirea mandatelor de prima şi de consilier, aprobat prin Hotărîrea CEC nr.1104/2023 este ilegală. Reieșind din cele menționate supra rezultă că, din cauza lipsei proceselor-verbale ale ședințelor comisiilor de specialitate respective, toate actele administrative menționate mai sus, adoptate la 20.12.2023, sunt ilegale şi au fost emise cu încălcarea legislației în vigoare. Luând în considerare motivele de fapt şi de drept menționate, astfel, Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat a stabilit că, actele administrative contestate urmează să fie anulate, deoarece au fost adoptate cu încălcarea legislației în vigoare și a procedurii stabilite.

Reprezentantul Consiliului sătesc Gaidar şi Primarul satului Gaidar au depus *referință* la acțiunea în contencios administrativ depusă de Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat, în conformitate cu care a invocat că, acțiunea în contencios administrativ este neîntemeiată și necesită a fi respinsă.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Central, din 21 februarie 2025, a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat către Consiliul sătesc Gaidar, Primarul satului Gaidar privind anularea, ca fiind ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite, a următoarele decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - nr.12/2 ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - nr.12/3 ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate şi aprobarea componenței acestora”; - nr.12/12 ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; nr.12/17 ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - nr.12/20 ”Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - nr.12/21 ”Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - nr.12/22 ”Cu privire la organizarea şi desfășurarea evaluării anuale performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - nr.12/23 ”Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - nr.12/24 ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - nr.12/25.1 „Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.2 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.3 „Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.4 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.5 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.7 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.8 ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - nr.12/25.9 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.10 „Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.11 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.12 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 „Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

Fiind anulate ca ilegale următoarele decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate

al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

Solicitarea apelanților.

Nefiind de acord cu această hotărâre, *Consiliul sătesc Gaidar şi Primarul satului Gaidar la data de 20 martie 2025 au depus cererea de apel*, ulterior, a fost depusă și cererea de apel motivată, cu solicitarea admiterii apelului depus, cu casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse.

În motivarea apelului depus, fiind menționat că, consideră pripită concluzia instanței de fond cu privire la necesitatea anulării actelor contestate, care au fost emise în ședința din 20.12.2023, concluzie formulată fără a explica în ce constă nelegalitatea acestor decizii ale Consiliului sătesc Gaidar. La fel, a invocat apelantul că, la emiterea hotărârii contestate, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.195 Cod administrativ, cât și prevederile art.26 și art.240 Cod de procedură civilă. Or, la examinarea cauzei de către prima instanță, nu s-a ținut cont de faptul că, a expirat termenul de adresare în instanța de contencios administrativ așa cum, la caz, nu au fost respectate prevederile art.68 din Legea cu privire la administrația publică locală.

În speță, deciziile contestate supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat, au fost introduse în Registru de Stat al actelor locale la 30.12.2023 și reieșind din termenul de 30 zile pentru efectuarea controlului administrativ și 30 zile pentru înaintarea acțiunii Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat, trebuia să depună acțiunea de contestare în termen de până la 30.01.2024. Însă, s-a adresat în instanța de judecată abia la 05.02.2024, cu omiterea termenului de înaintare a acțiunii, fără a aduce careva contraargumente referitor la inadmisibilitatea acțiunii, instanța doar a menționat că, reclamantul nu a omis termenul legal de contestare, fiind indicat că, a fost respectat termenul și procedura de adresare. Astfel, rezultă că, instanța de judecată urma să declare acțiunea inadmisibilă, nu să treacă la examinarea în fond, circumstanțe care denotă necesitatea admiterii apelului, cu casarea hotărârii contestate.

În drept, cererea de apel este întemeiată pe prevederile art.26, art.169-171, art.240 Cod de procedură civilă, art.163, art.172, art.195, art.207, art.214, art.231-233, art.241-242 Cod administrativ.

Procedura de citare în instanța de apel a fost executată integral.

Cauza a fost examinată în lipsa apelantului Primarul satului Gaidar și reprezentantului intimatului Cancelaria de Stat, Oficiul Teritorial Comrat, care fiind legal citați, fapt confirmat prin avize de recepție, în ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au depus cerere de examinare în lipsă sau de amânare. Astfel, fiind pusă în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa acestora, participanții la proces au menționat că, consideră posibil de a trece la examinarea cauzei în această componență, cu atât mai mult că, în ședința de judecată participă reprezentantul apelantului – avocatul Jecov Nicolai. Iar, potrivit art.239 alin.(2) Cod administrativ *„participanții la proces se citează. În citație se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului”*. Ținând cont de cele menționate, cât și de opinia părților, completul specializat în contencios administrativ a conchis posibilitatea examinării cauzei în lipsa persoanelor, neprezente.

Reprezentantul apelantului Consiliul sătesc Gaidar - Cebotari Ivan și avocatul Jecov Nicolai, prezenți în ședința de judecată a instanței de apel, au solicitat admiterea apelului depus, cu casarea hotărârii contestate și adoptarea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse. Așa cum, eventualele contradicții existente între procedura de contestare a controlului administrativ prevăzută de Legea privind administrația publică locală și cea prevăzută de Codul administrativ urmează a fi soluționate în favoarea Codului administrativ, întrucât acesta reprezintă actul normativ special care stabilește expres că, hotărârile Consiliului Local pot fi contestate fără respectarea procedurii prealabile, în termen de 30 de zile de la data notificării acestora. Având în vedere că, Legea privind administrația publică locală reglementează procedura controlului actelor adoptate de Consiliul Local prin intermediul Registrului de Stat al actelor locale și ținând cont de faptul că, hotărârea Consiliului Local care este obiectul litigiului a fost înregistrată la data de 30.12.2023, rezultă că, termenul pentru depunerea acțiunii în contencios administrativ expira la data de 30.01.2024. Pe când acțiunea în contencios administrativ a fost depusă la data de 05.02.2024, respectiv după expirarea termenului legal de exercitare a acesteia. În consecință, consideră că, sunt întrunite temeiurile pentru declararea inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ depuse, motiv pentru care a fost solicitată admiterea cererii de apel formulate.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind părțile, studiind materialele cauzei, și analizând în complex argumentele și criticile expuse vis-a-vis de legalitatea hotărârii primei instanțe, completul specializat în contencios administrativ consideră necesar de a respinge apelul declarat și de a menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.236 alin.(1) Cod administrativ *„instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs”*.

Verificând din oficiu admisibilitatea apelului declarat de către Consiliul sătesc Gaidar și Primarul satului Gaidar, completul specializat în contencios administrativ constată că, apelul a fost declarat în termenul prevăzut de art.232 alin.(1) Cod administrativ, a fost depus de către o persoană împuternicită, precum și că, cererea de apel corespunde cerințelor prevăzute de art.233 alin.(1)-(2) și art.234 alin.(1) Cod administrativ. Prin urmare, completul specializat în contencios administrativ consideră că, cererea de apel depusă de către Consiliul sătesc Gaidar și Primarul satului Gaidar, întrunește condițiile de admisibilitate (Vol.III, f.d.14-52).

Potrivit art.195 Cod administrativ *,,procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171”*.

În conformitate cu art.240 alin.(1), lit. a) Cod administrativ *”examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul”*.

Conform cu art.385 lit. a) Cod de procedură civilă *,,instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe”*.

Astfel, verificând hotărârea atacată și argumentele instanței de fond, completul specializat în contencios administrativ ajunge la concluzia că, prima instanță corect a constatat că, acțiunea corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.207 alin.(2) Cod administrativ.

În acest sens, este de menționat că, din materialele cauzei se desprinde că, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune administrativă, prin intermediul căreia contestă pe cale judiciară legalitatea a următoarelor decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

Este de menționat că, Curtea europeană a reiterat că, funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părții posibilitatea să o conteste, precum și posibilitatea de a revedea decizia de către instanța de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, acele motive pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

Circumstanțe de care a ținut cont instanța de fond la pronunțarea hotărârii contestate, aceasta manifestându-se prin motivarea întemeiată a concluziilor sale. Astfel, nu pot fi reținute ca fiind întemeiate argumentele apelantului, precum că concluziile instanței de fond nu sunt destul de motivate, și că nu ar fi ținut cont de toate circumstanțele cauzei. Așa cum, din hotărârea

contestată și materialele dosarului, completul specializat de contencios administrativ notează că, această poziție a apelanților se manifestă a fi doar o nemulțumire cu hotărârea pronunțată de prima instanță la 21 februarie 2025, fapt care denotă necesitatea menținerii hotărârii contestate.

Potrivit art.6 CEDO *"orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, adică că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversul"*. În conformitate cu art.26 alin.(4) Cod de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă. Prevederi de care prima instanță a ținut cont în totalitate la emiterea hotărârii așa cum, se desprinde că instanța de judecată, în acest sens a întreprins măsuri cu privire examinarea sub toate aspectele a cauzei, clarificarea soartei dosarului, fiind constate și elucidate pe deplin toate circumstanțele de fapt importante pentru examinarea acțiunii înaintate de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat către Consiliul sătesc Gaidar, Primarul satului Gaidar privind anularea, ca fiind ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite, a deciziilor Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023.

Potrivit art.2 Cod administrativ *"(1) prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative şi ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligațiile participanților în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ. (2) Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod"*.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ *„legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ținându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept"*.

Iar, conform art.5 Cod administrativ *„activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea"*.

Art.7 Cod administrativ prevede că, *"autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public"*. Iar, conform art.8 Cod administrativ *"regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice"*.

În conformitate cu art.10 Cod administrativ *„(1) actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public"*.

Potrivit art.207 Cod administrativ *”(1) instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs”*.

Conform art.208 alin. (1)-(2) Cod administrativ *”până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege. Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acțiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terț”*.

La caz, prima instanță just a stabilit că, speței nominalizate îi sunt aplicabile prevederile art.209 Cod administrativ conform cărora *”(1) acțiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. (2) Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă”*.

Astfel, în corespundere cu prevederile enunțate supra, just a fost conchis în hotărârea atacată că, termenul de contestare este respectat și întrunește condițiile de admisibilitate. Or, fiind raportate prevederile menționate la actele cauzei, se desprinde faptul că, corect la caz, s-a reținut că, acțiunea a fost depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind stabilită și lipsa a careva temeiuri prevăzute de art.207 Cod administrativ pentru a recunoaște cerințele reclamantului ca fiind inadmisibile.

Așa cum, în acest sens, just instanța de fond a menționat faptul că, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art.189 alin.(3) Cod administrativ, dar şi în conformitate cu prevederile Legii nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, este împuternicit să se adreseze în instanță de judecată cu acțiune examinată şi reclamantul nu a omis termenul prevăzut de lege pentru contestarea acțiunilor pârâtului. Considerente din care, just prima instanță a ajuns la concluzie că, reclamantul integral a respectat termene și modul de adresare cu cerere de chemare în judecată. Ca rezultatul celor expuse (lipsa temeiurilor de drept pentru recunoașterea inadmisibilă a acțiunilor administrative menționate supra), instanța de fond just a conchis necesitatea examinării în fond a pretențiilor acțiunii declarate de Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat.

În circumstanțele expuse, completul specializat de contencios administrativ reține că, la dat de 20.12.2023 Consiliul sătesc Gaidar a emis următoarele decizii: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului

consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

Astfel, la data de 03 ianuarie 2024 consilierii Consiliului local Gaidar - Popaz Z., Cîvîrjic M., Cebotari F., şi Arnaut S. s-au adresat către Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat cu solicitare privind controlul respectării legislației din partea Consiliului sătesc Gaidar (Vol.I, f.d.5).

De asemenea, în adresa Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat la 29 ianuarie 2024 a parvenit sesizarea Comisiei Electorale Centrale a RM nr.8/4181 din 26.01.2024 privind informarea dacă a fost efectuat controlul de legalitate a deciziei Consiliului sătesc Gaidar nr.12/24 din 20 decembrie 2023 (f.d.6-7).

Iar, la 31 ianuarie 2024 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Consiliului local Gaidar sesizare de ilegalitate nr.1304OT5-34 privind anularea deciziilor Consiliului de la nr.12/2 până nr.12/25 inclusiv, adoptate în ședința din 20.12.2023, ca ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite (Vol.I, f.d.88-90). Sesizarea de ilegalitate nr.1304OT5-34 din 31.01.2024 nu a fost examinată, însă de către Consiliul local Gaidar.

La data de 05 februarie 2024 Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ către Consiliul sătesc Gaidar, Primarul satului Gaidar privind anularea, ca fiind ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite, deciziile ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023 de la nr.12/2 până nr.12/25 inclusiv.

Iar, prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Central, din 21 februarie 2025, a fost admisă acțiunea depusă de Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat, fiind anulate ca ilegale următoarele decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3*

”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor și demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

Însă, nefiind de acord cu această hotărâre, Consiliul sătesc Gaidar și Primarul satului Gaidar la data de 20 martie 2025 au depus cererea de apel, ulterior, a fost depusă și cererea de apel motivată, cu solicitarea admiterii apelului depus, cu casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse.

În conformitate cu prevederile art.68 al Legii privind administraţia publică locală nr.436 din 28.12.2006, *(1) În cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială.*

(2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de:

a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ;

b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administraţiei publice locale sau ***de persoana vătămată****.*

(3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat.

(4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de judecată în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau ***în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.***

În speță, la data de 03 ianuarie 2024 consilierii Consiliului local Gaidar - Popaz Z., Cîvîrjic M., Cebotari F., şi Arnaut S. s-au adresat către Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat cu solicitare privind controlul respectării legislației din partea Consiliului sătesc Gaidar. De asemenea, în adresa Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat la 29 ianuarie 2024 a parvenit sesizarea Comisiei Electorale Centrale a RM nr.8/4181 din 26.01.2024 privind informarea dacă a fost efectuat controlul de legalitate a deciziei Consiliului sătesc Gaidar nr.12/24 din 20 decembrie 2023. Iar, la 31 ianuarie 2024 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Consiliului local Gaidar sesizare de ilegalitate nr.1304OT5-34 privind anularea deciziilor Consiliului de la nr.12/2 până nr.12/25 inclusiv, adoptate în ședința din 20.12.2023, ca ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite. Sesizarea de ilegalitate nr.1304OT5-34 din 31.01.2024 nu a fost examinată, însă de către Consiliul local Gaidar.

Completul specializat în contencios administrativ notează că, potrivit art.17 Cod administrativ *”drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”*. Iar, reieșind din prevederile art.20 Cod

administrativ *”dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”*.

Potrivit art.21 Cod administrativ *”autoritățile publice şi instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative”*, iar, în conformitate cu art.22 alin.(1) Cod administrativ *”autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor”*.

În conformitate cu art.39 Cod administrativ *”(1) controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competenţe”*.

Totodată, la art.93 alin.(1) Cod administrativ *”fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția”*, iar conform prevederilor art.189 Cod administrativ *”(1) orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. (2) O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere”*.

În speță, se contestă deciziile Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023, care în urma examinării cauzei în fond corect s-a stabilit necesitatea anulării ca ilegale a deciziilor menționate, emise de Consiliul sătesc Gaidar.

Este de menționat faptul că, conform art.219 Cod administrativ *”(1) instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces”*.

Completul specializat de contencios administrativ menționează că, competențele de baza ale consiliilor locale sunt stipulate în art.14 Legii RM privind administrația publică nr.436 din 28.12.2006.

Astfel, potrivit art.14 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 *”(2) pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întîi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe: **b)** administrează bunurile domeniului public şi ale celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului); **c)** decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), oraşului (municipiului), după caz, precum şi privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii; **d)** decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), oraşului (municipiului), după caz, în condițiile legii; **e)** decide atribuirea şi schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), oraşului (municipiului), după caz, în condițiile legii; **o)** decide, în condițiile legii, finanțarea şi aprobarea documentației de urbanism şi amenajare a teritoriului pentru localitățile din componența unității administrativ-teritoriale....”*.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art.3 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 *”(1) administrarea publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților publice locale şi consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit. (2) Autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară şi financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-şi, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. (3) Aplicarea principiilor enunțate în prezentul articol nu poate afecta caracterul unitar şi indivizibil al statului”*.

În conformitate cu art.68 Cod administrativ *”autoritățile publice sînt obligate să asigure: a) buna organizare şi desfăşurare a procedurii administrative; b) primirea, înregistrarea şi soluționarea petițiilor înaintate, precum şi legalitatea deciziilor şi comunicarea lor în termen legal; c) aplicarea dispozițiilor privind transparența administrației şi accesul la informațiile publice”*.

Astfel, este de reținut și faptul că, potrivit art.22 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 *„(1) problemele de pe ordinea de zi a şedinței consiliului local se examinează de către acesta dacă sînt însoțite de avizul sau raportul comisiei de specialitate a consiliului şi, după caz, de raportul sau avizul primăriei şi/sau al subdiviziunii de resort a serviciului public descentralizat sau a celui desconcentrat, precum şi de sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice”*.

La art.64 al Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 este prevăzut că, *”(1) controlului obligatoriu sînt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: a) deciziile consiliilor locale de nivelurile întîi şi al doilea; b) actele normative ale primarului, ale președintelui raionului şi ale pretorului; c) actele privind organizarea licitațiilor şi actele privind atribuirea de terenuri; d) actele de angajare şi cele de încetare a raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale; e) actele care implică cheltuieli sau angajamente financiare de peste 30 mii lei – în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întîi şi de peste 300 mii lei – în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea; f) actele emise în exercitarea unei atribuții delegate de stat autorităților administrației publice locale. (1[1]) Actele menționate la alin.(1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale. (2) Procesul-verbal al şedinței consiliului, avizele comisiei de specialitate şi materialele aferente adoptării deciziei, în scopul exercitării controlului de legalitate al actelor menționate la alin.(1), se includ în Registrul de stat al actelor locale în termen de 10 zile de la data şedinței, în modul stabilit de Guvern. Responsabil de aceasta este secretarul consiliului”*.

Totodată, în conformitate cu pct.8 al Legii RM pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea şi funcționarea consiliilor locale şi raionale nr.457 din 14.11.2003 *”după constituire, consiliul local, raional formează comisii consultative de specialitate pentru principalele domenii de activitate. Principalele domenii de activitate în care se pot organiza comisii de specialitate sînt prevăzute în anexă”*.

În conformitate cu pct.10-13 al Legii RM pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea şi funcționarea consiliilor locale şi raionale nr.457 din 14.11.2003 *”10. Comisiile de specialitate se formează pe întreaga durată de activitate a consiliului. Membri ai acestora pot fi numai consilierii. Activitatea în cadrul comisiilor nu este remunerată. 11. Comisiile de specialitate sînt structuri de lucru consultative ale consiliilor şi sînt menite să asigure eficiența activității lor. Comisiile de specialitate poartă răspundere în fața consiliului şi sînt subordonate*

acestuia. 12. Fiecare comisie de specialitate îşi alege, prin vot deschis al majorităţii membrilor săi, preşedintele şi secretarul său. 13. Şedinţa comisiei de specialitate se convoacă de preşedintele acesteia, iar în absenţa lui – de secretarul comisiei. Comisiile se convoacă, ori de cîte ori este necesar, la decizia preşedintelui comisiei. Şedinţa comisiei este deliberativă dacă la ea sînt prezenţi majoritatea membrilor comisiei. Şedinţele comisiei, de regulă, sînt publice. La şedinţa comisiei pot fi prezenţi, fără drept de vot, consilierii care nu sînt membri ai acestei comisii. Comisia poate invita să participe la şedinţele sale specialişti din cadrul primăriei, aparatului preşedintelui raionului sau din afara acestora. La şedinţele comisiei au dreptul să participe şi consilierii ale căror propuneri fac obiectul lucrărilor comisiei. Comisia poate decide ca la unele dezbateri să fie prezente şi alte persoane interesate sau reprezentanţi ai mass-media".

Iar, potrivit pct.15 şi pct.21 al Legii RM pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea şi funcţionarea consiliilor locale şi raionale nr.457 din 14.11.2003 *"în exercitarea atribuţiilor, comisia de specialitate adoptă decizii cu votul deschis al majorităţii membrilor săi...; prezenţa membrilor comisiei de specialitate la şedinţele acesteia este obligatorie"*.

La pct.18 al Legii RM pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea şi funcţionarea consiliilor locale şi raionale nr.457 din 14.11.*2003 "Preşedintele comisiei de specialitate exercită următoarele atribuţii principale: a) reprezintă comisia în raporturile cu consiliul şi cu celelalte comisii; b) convoacă şi conduce şedinţele acesteia; f) susţine în şedinţele consiliului avizele formulate de comisie. Preşedintele comisiei exercită şi alte atribuţii referitoare la asigurarea organizatorică a activităţii comisiei, prevăzute de regulamentul de constituire şi funcţionare a consiliului sau stabilite de consiliu"*.

Cu toate acestea, la caz, nici unul dintre actele administrative menționate mai sus, contestate de reclamant, înainte de emiterea acestora de către Consiliul sătesc Gaidar la 20.12.2023, nu a fost examinat de către o comisie de specialitate, creată în modul stabilit de lege. Totodată, nici unul dintre actele administrative contestate mai sus, înainte de a fi examinate la ședința Consiliului sătesc Gaidar, nu fost însoțit de aviz sau concluzii ale comisiei de specialitate a consiliului local. Cu toate acestea, dispoziția Primarului satului Gaidar nr.136-O din 14.12.2023 „Cu privire la crearea comisiei temporare pentru discutarea proiectului pentru anul 2024" (Vol.I, f.d.152), la care pârâții fac trimitere ca dovadă a creării comisiei (așa-numita comisie consultativă temporară), nu prevede, în principiu, crearea vreunei comisii, ci doar conține o dispoziție a Primarului satului Gaidar, adresată secretarului consiliului local, privind invitarea consilierilor doritori la 15.12.2023, la ora 10:00, pentru discutarea proiectului de buget pentru anul 2024. Primarul, potrivit Legii privind administrația publică locală, nu este învestit cu careva competență pentru a crea comisii de specialitate ale consiliului local şi nici nu are competențe pentru a convoca ședințe ale unor astfel de comisii pentru a obține un raport/aviz asupra proiectului de decizie a consiliului local. Competența exclusivă de a forma comisii de specialitate ale Consiliului local aparține doar Consiliului local. Astfel, toate avizele privind proiectele de decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise de așa-numita comisie consultativă bugetară de specialitate temporară, ce se conțin în procesul-verbal nr.1 din 14.12.2023, şi care au fost luate în considerare de Consiliul sătesc Gaidar la ședința din 20.12.202, nu au nici o forță juridică, deoarece au fost emise de o comisie creată ilegal şi, prin urmare, avizele menționate nu puteau produce în nici o consecință juridică prevăzută de lege.

Circumstanțe, de care întemeiat a ținut cont instanța de fond la emiterea hotărârii contestate, din care considerente rezultă că just a fost și conchis faptul că, Consiliul sătesc Gaidar, la emiterea actelor administrative contestate din data de 20.12.2023 a încălcat normele

juridice imperative, acte care au și fost contestate de Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat. Așa cum, formarea comisiilor consultative de specialitate ale Consiliului sătesc Gaidar şi aprobarea componenței acestora au avut loc abia la ședința consiliului din 20.12.2023, însă, chiar şi aceste comisii consultative ale Consiliului sătesc Gaidar, create conform cerințelor legii, nu au emis avize asupra proiectelor de decizii contestate de Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat în cadrul acestei proceduri administrative.

Or, art.22 alin.(1) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, stabilește o condiție obligatorie pentru examinarea problemelor de pe ordinea de zi a ședinței consiliului local, şi anume însoțirea de avizul sau raportul comisiei de specialitate a consiliului şi, prevederile legale date reprezintă o condiție legislativă obligatorie de emitere a deciziei consiliului local.

Deci, emiterea de către comisiile specializate a avizului său, reprezintă una dintre etapele procedurii administrative. O etapă (parte) similară a procedurii administrative constituie şi emiterea actului administrativ de către însuși Consiliul sătesc Gaidar. Circumstanță, care direct se confirmă și prin prevederile art.6 Cod administrativ, în care este stipulat că, *”(1) procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. (2) Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părți ale procedurii administrative”*.

Mai mult ca atât, este de menționat că, separat, pronunțându-se cu privire la legalitatea deciziei Consiliului sătesc Gaidar nr.12/24 din 20.12.2023 ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”, în conformitate cu care Consiliul a decis să ridice mandatul a patru consilieri: Popaz Z., Cîvîrjic M., Cebotari F., Arnaut S., instanța de fond just a notat că, în primul rând, şi pentru decizia menționată nu a fost obținut un aviz din partea comisiei de specialitate a Consiliului local înainte de emiterea actului administrativ menționat. În al doilea rând, în urma examinării probelor prezentate instanței de judecată, la emiterea hotărârii contestate, corect a fost formulată concluzia, precum că Consiliul sătesc Gaidar nu a administrat dovezi convingătoare că, toți consilierii menționați (Popaz Z., Cîviîrjic M., Cebotari F., Arnaut S.), ai căror mandate au fost ridicate de către Consiliu, potrivit art.5 alin.(2), lit. a) Legii nr.768-XIV din 02.02.2000 privind statutul alesului local, au absentat fără motive întemeiate, cel puțin, de la trei ședințe consecutive ale Consiliului, care au avut loc până data de 20.12.2023.

Or, în cursul procedurii administrative, s-a stabilit faptul că, la 17.11.2023 a avut loc prima ședință organizatorică a Consiliului sătesc Gaidar, iar a doua şi a treia ședință, numite pentru data de 22.11.2023 şi 27.11.2023, nu au avut loc din cauza lipsei de cvorum, fapt confirmat prin procesele-verbale privind ședințele neconstituite. În consecință, aceste ședințe nu au fost ținute şi, prin urmare, nu pot fi luate în considerare la calcularea numărului de absențe posibile ale consilierilor de la ședințele consiliului local fără motive întemeiate.

Ținând cont de cele menționate supra, completul specializat în contencios administrativ conchide faptul că, prima instanță just a stabilit faptul că, deciziile contestate emise de Consiliul sătesc Gaidar, la data de 20.12.2023, se manifestă a fi anulate.

Astfel, în cauza pendinte, instanța de fond a stabilit că, actele administrative menționate au fost adoptate contrar legii. Circumstanțe, care denotă faptul că, argumentele apelului, invocate în acest sens, sunt doar declarative. Iar, cele menționate supra, în ansamblu au dus la ceea ca prima instanță să nu accepte argumentele pârâților, invocate în referința depusă asupra acțiunii în

contencios administrativ, în partea, ce ține de dovedirea inadmisibilității pretențiilor acțiunii Oficiului Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat privind anularea deciziilor Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023, având în vedere omiterea de către reclamant a termenului de prescripție pentru contestarea deciziilor date.

Deci, și în acest sens argumentele apelului depus nu pot fi reținute ca întemeiate, la caz, instanța de fond just a ajuns la concluzia cu privire la anularea deciziilor Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor de angajați ai primăriei și ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

Ținând cont de cele menționate supra în ansamblu, corect prima instanță a stabilit aplicabilitatea prevederilor art.224 alin.(1), lit. a) Cod administrativ și necesitatea admiterii acțiunii în contencios administrativ depusă de Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat către Consiliul sătesc Gaidar, Primarul satului Gaidar privind anularea, ca fiind ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite, a deciziilor contestate a Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023.

Prin urmare, completul specializat în contencios administrativ găsește apelul declarat de către Consiliul sătesc Gaidar și Primarul satului Gaidar, neîntemeiat, care urmează să fie respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Potrivit prevederilor art.389-390 Cod de procedură civilă, art.239, art.240 alin.(1), lit. a), art.245 Cod administrativ,-

D E C I D E :

Se respinge apelul depus de către Consiliul sătesc Gaidar și Primarul satului Gaidar.

Se menține hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Central, din 21 februarie 2025, pronunțată în caza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Cancelaria de Stat Oficiul Teritorial Comrat către Consiliul sătesc Gaidar, Primarul s. Gaidar privind anularea, ca fiind ilegale în fond, fiind emise în încălcarea legii şi procedurii stabilite, a următoarelor decizii ale Consiliului sătesc Gaidar, emise în ședința din 20.12.2023: - *nr.12/2* ”Cu privire la alocarea

sectoarelor consilierilor”; - *nr.12/3* ”Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate și aprobarea competenței acestora”; - *nr.12/12* ”Cu privire la aprobarea raportului funciar pentru anul 2023”; - *nr.12/17* ”Cu privire la aprobarea comisiei de licitație pentru anul 2024”; - *nr.12/20* „Cu privire la aprobarea planului de activitate al consiliului local pentru prima jumătate a anului 2024”; - *nr.12/21* ”Cu privire la aprobarea listelor d angajați ai primăriei şi ai instituțiilor subordonate pentru stabilirea primei anuale pentru anul 2023”; - *nr.12/22* ”Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării anuale a performanțelor profesionale ale secretarului consiliului”; - *nr.12/23* „Cu privire la plata indemnizației unice pentru aleșii locali”; - *nr.12/24* ”Cu privire la ridicarea mandatelor consilierilor Consiliului sătesc Gaidar”; - *nr.12/25.1* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.2* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenit”; - *nr.12/25.3* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.4* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.5* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.*6 ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.7* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.8* ”Cu privire la inițierea lucrărilor de delimitare a terenului aflat în proprietate publică”; - *nr.12/25.9* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.10* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.11* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - *nr.12/25.12* ”Examinarea cererilor şi demersurilor parvenite”; - nr.12/25.18 ” Cu privire la aprobarea listei de pensionari și persoane cu dizabilități pentru a fi preluate în evidența unui asistent social pentru anul 2024”.

Decizia este executorie de la pronunțare, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 02 luni de la pronunțarea deciziei motivate.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat în ședință publică la 30 iulie 2026, ora 14:00.

Președintele completului, judecător Bancov Evgheni

Judecătorii Gorlenco Inga

Scripcenco Andrei